

Załącznik
do uchwały Nr XX/36 /08
Rady Gminy Rybno
z dnia 18.09.2008r

GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ NA LATA 2008-2013

Rybno 2008

W S T Ę P

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych.

Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Zadanie to winno być realizowane przede wszystkim przez:

1. Wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;
3. Poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
4. Poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
5. Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury Gminy.

I. ZASADY OGÓLNE SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Podmiotowość rodziny, ochrona praw rodziny i dziecka;
2. Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie;
3. kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin;
4. Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną;
5. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolność każdego dziecka;
6. Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia;
7. Preferowanie / promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na subdyscyplinarności, elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania;
8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

II. GŁÓWNE CELE

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną;
3. Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci;
4. Promowanie zdrowego stylu życia;
5. Integracja podmiotów stanowiących otoczenie wychowawcze dziecka oraz prewencja, redukcja, likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży;
6. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalamu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych;
7. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, deprawacją, wykojeniem oraz przestępczością.

III. PRIORYTETY GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

1. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin;
2. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży;

3. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno- organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno- wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie;

4. Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, wykołajenia i przestępczości młodego pokolenia.

IV. DOMENA GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ FUNKCJONOWANIE RODZINY

1. Cel operacyjny:

Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny

Zadania:

- a) Opracowanie raportu na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży
- b) Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnieniu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego;
- c) Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w pełnieniu jej funkcji i zadań;
- d) Rozwiązywanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych;

2. Cel operacyjny:

Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania:

- a) Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno-warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
- b) Włączenie rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy dzieci;
- c) Rozwijanie form opieki krótkoterminowej;
- d) Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie;
- e) Budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
- f) Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży;

2. Realizatorzy:

- a) Samorząd lokalny
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej
- c) Punkt Konsultacyjny
- d) Placówki Oświatowe

V. POŁOŻENIE MATERIALNE RODZINY

1. Cel operacyjny:

Poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiającą realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, niezależności i odpowiedzialności jej członków

Zadania:

- a) Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodziny;
- b) Rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną);
- c) Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi.

2. Cel operacyjny:

Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem

Zadania:

- a) Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom w trudnych warunkach materialnych;
- b) Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych;

VI. EDUKACJA

1. Cel operacyjny:

Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej

Zadania:

- a) Włączanie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego;
- b) Wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających umiejętności społecznym oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia;
- c) Szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin; służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, ucząca krytycyzmu oraz angażująca i przygotowująca uczniów do rozwiązywania problemów jednostki, rodziny i społeczności

2. Cel operacyjny:

Promocja i wspieranie uczniów uzdolnionych

Zadania:

- a) Wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżniania, nagradzania i monitoringu rozwoju młodzieży uzdolnionej.

VII. WYCHOWANIE

1. Cel operacyjny:

Wspieranie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania.

Zadania:

- a) Kontynuowanie, wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
- b) Inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
- c) Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego i szerszych zbiorowości;
- d) Inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

2. Cel operacyjny:

Ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem

Zadania:

- a) Wprowadzenie do gimnazjalnych programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;

VIII. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

1. Cel operacyjny;

Rozbudowanie warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

Zadania:

- a) Współpraca z klubami sportowymi,
- b) Wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,

- c) Wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej turystycznej,
- d) Wspieranie stałych zajęć rekreacyjnych i sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- e) Wykorzystanie gminnej bazy sportowej na cele rekreacyjne i aktywność ruchową dzieci i młodzieży,
- f) Wspieranie różnych form turystyki krajowej.

2. Cel operacyjny:

Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.

Zadania:

- a) Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego
- b) Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych ;
- c) W okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży;

IX. ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

1. Cel operacyjny;

Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego (poza pakietem ubezpieczenia zdrowotnego)

Zadania:

- a) Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia
- b) Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne, itp.)
- c) Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole- wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;
- d) Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi;

X. BEZPIECZEŃSTWO – PATOLOGIE

1. Cel operacyjny:

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży.

Zadania:

- a) Wspieranie programów ilustrujących zagrożenia współczesności i sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną;
- b) Promocja programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych z policją;

2. Cel operacyjny:

Profilaktyka i zmniejszenie rozmiarów uzależnień.

Zadania;

- a) promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki)
- b) Cykliczne szkolenia dla nauczycieli związane z uzależnieniami
- c) Kontrola zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu dzieciom i młodzieży;
- d) Ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie

3. Cel operacyjny:

Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży.

Zadania:

- a) Diagnoza skali zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży
- b) Rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym
- c) Promocja działalności programu NIEBIESKA LINIA

4. Cel operacyjny :

Profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieżowej.

Zadania:

- a) Szkolenie nauczycieli, wychowawców w kwestiach związanych z diagnozowaniem, wczesnym rozpoznaniem dewiacji i patologii wśród młodzieży oraz sposobami zapobiegania i pomocy
- b) Tworzenia programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania dewiacjom i patologii wśród młodzieży i dzieci.

Realizatorzy programu:

- Samorząd lokalny
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Szkoły Podstawowe
- Publiczne Gimnazjum
- Pedagog szkolny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Policja
- Pielęgniarka środowiskowa